

SZEDLACSEK EMILIA

A „Közös Érték Közös Érdek” Közkincs Kerekasztal működésének tapasztalatai

A „Közös Érték Közös Érdek” Közkincs Kerekasztal az Érdi Kistérségben 2008 áprilisában alakult meg. A Szepes Gyula Művelődési Központ azzal a szándékkal kereste meg Diósd, Érd, Százhalombatta és Tárnok kulturális intézményeit és civil szervezeteit, hogy a kultúra területén vállalkók között kialakuljon és erősödjön a partnerség, a közös tervezés, az információáramlás. Az együttműködésnek bár voltak előzményei, a térség intézményei együttműködtek már közös projektben is, azonban ezek a kooperációk esetleges és egyszeri alkalomra szólóak voltak, s nem épültek be a kistérség kulturális életébe.

A települések, valamint a kulturális intézmények és civil szervezetek közötti éppen meginduló kapcsolatépítést segítette a Közkincs Program meghirdetése, mert az együttműködésnek és a kommunikációnak ezáltal létrejött a szervezeti kerete, s megteremtődött hozzá az anyagi alap is.

A szervezésben résztvevők célja már a kezdetektől az volt, hogy a településekről a kulturális intézmények, s a kulturális területen működő civil szervezetek többsége csatlakozzon a Kerekasztalhoz, hogy minél több információval rendelkezünk térségünkben, térségünkről, s hogy az együttműködés minél szélesebb körűvé váljon.

A korábbi összefogással létrejött projektek megvalósításában már részt vettek más kistérséghez, ill. más megyéhez tartozó települések is, ezért Kerekasztalunk meghívta a közös munkába Ercsi (Fejér megye, Ercsi Kistérség), Törökbálint és Sósút (Budaörsi Kistérség) kulturális intézményeit, közösségeit.

A KÉKÉK kezdettől fogva nemcsak a közművelődési intézményeket hívta tagjai sorába, hanem a közgyűjteményeket, könyvtárakat (Csuka Zoltán Könyvtár, Hamvas Béla Könyvtár), múzeumokat (Magyar Földrajzi Múzeum, Matrica Múzeum), civil szervezeteket, művészeti együtteseket.

Mivel az Érdi kistérség 2007. szeptember 25-én jött létre – kiválva a Budaörsi Kistérségből, valamint a térségi együttműködésnek a korábbi időszakban sem voltak előzményei (járási szervezet) –, ezért kulturális területen sem építhettünk hagyományokra, ill. nem rendelkezünk tapasztalatokkal a közös munkát illetően.

Az alapítók már a megalakuláskor azt a célt tűzték maguk elé, hogy legyenek *rendezvények*, amelyek a térségi identitást erősítik, amelyek az itt élőknek bemutatják azt a földrajzi tájegységet, amelyhez tartoznak, annak hagyományaival együtt, valamint segítik az együttműködést, egy program létrehozásának, megrendezésének folyamatán keresztül. Az évente megrendezésre kerülő *Mezőföldi Vásár* program így válhatott a kistérség rendezvényévé, ahol a Mezőföld táncaival, viseletével, kézműves hagyományaival lehetett megismerkedni és ételeit megkóstolni. A programban szerepelt felvonulás, kiállítás, viselet bemutató, s viseletben való fotózás, táncház, koncert, játszóház, kézműves mestersegek bemutatója.

A Mezőföldi Vásár mellett Tárnok település is a kistérség művészeti együtteseinek és civil szervezeteinek segítségével rendezte meg a szüreti programját, kezdeményezve ezzel, hogy több kistérségi rendezvény szülessen. Ercsi város több kulturális eseményén léptek fel művészeti csoportok, akik a Kerekasztalunknak is tagjai.

Meghirdettük és megrendeztük továbbá a *kistérség énekkarainak és népdalköreinek találkozóját és versenyét*, mert térségünkben nem volt hagyománya a művészeti közösségek találkozóinak, pedig jelentős az énekkarok és a népdalkörök száma. Ezek a csoportok Kerekasztalunknak is tagjai, s mind művészi munkájukhoz, mind civil szervezeti működésükhöz kértek segítséget. A találkozók, melyek Érden és Ercsiben zajlottak, segítséget jelentettek ezeknek az együtteseknek, mert művészi munkájukat zsűri véleményezte, civil szervezeti működésükhöz pedig egymásnak nyújtottak támogatást, példákkal, ötletekkel, javaslatokkal. A Kerekasztal kiadványban mutatta be az énekkarok és a népdalkörök tevékenységét.

A Kerekasztal a *térségi értékközvetítő kulturális adatbázis (Értéktár)* létrehozását is vállalta, melyet azért tartott fontosnak, mert a korábbi kistérségi munka e területen nem volt hatékony, s mert a térségben nagyarányú betelepülési hullám volt érzékelhető, elsősorban Érden, s a betelepülő lakosság tájékoztatását, kulturális információkkal való ellátását fontosnak tartotta. Közvetlenül a Kerekasztal megalakulásakor már megkezdtük egy *adatbázis* felállítását, hiszen problémaként jelezték a tagok, hogy nem tudnak a kistérségben működő szervezetek egymásról, nem ismerik egymás tevékenységét. Minden csatlakozó szervezetről adatlap készült, tevékenységének ismertetésével, elérhetőségével. Azt is feltérképeztük, ki milyen eszközzel, szakmai tapasztalattal rendelkezik, s ezek esetlegesen a tagtársak rendelkezésére bocsájthatóak-e?

Majd megjelentettük kiadvány formájában azt az adatbázist, mely tartalmazza a *KÉKEK tagjainak* tevékenységéről szóló leírást. Ezt a munkát folytattuk, amikor a *kistérség művészeti együtteseinek közül a népdalköröket és az ének-*

karokat és elérhetőségük adatait gyűjtöttük össze, s jelentettük meg kiadványban.

A közös munkáról, a rendezvényekről a Szepes Gyula Művelődési Központ, valamint a KÉKÉK elkészült saját *honlapján* (www.kekek.hu) adtunk híradást. Itt már tudtuk a tagszervezetek eseményeit, felhívásait is közölni, így minden szervezet a tevékenységéről – akik esetlegesen világhálós kapcsolattal nem is rendelkeztek – szélesebb megjelenési lehetőséget kaphatott. A honlapon a közös rendezvények meghívója, a rendezvényekről készült fotók, a nyertesek felsorolása megtekinthető.

S a kiadványok teljes terjedelemben is olvashatók, amely által a kulturális értéktár majdnem teljesnek tekinthető.

A Kerekasztal létrejöttének nagy eredménye a személyes kapcsolati háló létrejötte az egyes települések kulturális szervezetei között. A rendszeresen megtartott *ülések* szinte fórumává váltak a térségben a kultúra területén dolgozó szakembereknek és civil szervezeti vezetőknek. A KÉKÉK ülésein megtárgyaltuk a rendezvények szervezési feladatait, előadásokat hallgattunk a civil szerveződések lehetőségeiről, a kistérségi munka országos tapasztalatairól, s megismerkedhettünk a meglátogatott szervezet tevékenységével, eredményeivel. A tagok így teljesebb képet alkothattak a kistérségről, találkozhattak kulturális ajánlatokkal. Az együttműködés és a közös munka sikerét látva újonnan belépő szervezetek is jelentkeztek tagjaink sorába, bővítve az együttműködés lehetőségeit.

Az értéktár bővítése mellett dolgoztunk a *kistérségi kulturális stratégia* összeállításán, belefogtunk a SWOT analízis megfogalmazásába, s a prioritások és a szakmai célok megfogalmazásába.

Munkánk eredményei:

– A korábban egymással esetlegesen kapcsolatba kerülő kulturális szervezetek egyre szorosabb kapcsolatba kerültek egymással, folytatódott a kapcsolatépítés, az együttműködés, mely új projektek kidolgozását eredményezi, s segíti a további együttműködést, illetve annak kiszélesítését, a további csatlakozást;

– Elkészült és egyre teljesebbé vált a szakmai adatbázis, mely kiadványok formájában is megjelent a kistérségben. Ezek a kiadványok még szélesebb körben juttatták el az összefogás hírért és a szervezet tagjairól szóló információkat;

– A kistérség elektronikus és nyomtatott sajtójában folyamatosan jelentek meg írások, riportok, tudósítások a KÉKÉK üléseiről, erősítve az összefogást, segítve új tagok bevonását a munkába;

– A kistérségben hagyományt teremtő és közösséget építő programokat hoztunk létre, mely a hiányzó identitás érzését nyújthatja, s ezeket a programokat még több összefogással megvalósuló rendezvény követheti;

– Erősödött a szakmai összefogás a kistérség közművelődési intézményei között, s különösen erősödött ezen szervezetek más kulturális intézményekkel, valamint civil szervezetekkel való kapcsolatfelvétele és folytatódott a közös tervezés;

– Folyamatos munka jellemezte az értékleltár elkészítését, mely szakmai erőt adott a benne felsorolt szervezeteknek a további munkához, az együttműködésben való még aktívabb részvételhez;

– A honlap megjelenése és az újabb térségi rendezvények még több kulturális szervezet csatlakozását teszik lehetővé és még szélesebb körben teszik ismertté és elismertté az együttműködést.

Összességében a Közös Érték Közös Érdek Közkincs Kerekasztal egy újonnan létrejövő kistérségben, az Érdi Kistérségben kezdte meg és végzi munkáját. Erre a térségre nem jellemző a földrajzi- és kulturális összetartozás, nem alakultak ki és nem szilárdultak meg az együttműködés formái és intézményei.

A Kerekasztal rövid működése során elfogadottá tette az együttműködést a kulturális szervezetek között, a települési önkormányzatok és az Érdi Többcélú Kistérségi Társulás előtt. Működése segítséget jelentett az egyes szervezeteknek, mert az összetartozást biztosította számukra, melyből további működésükhöz erőt meríthettek és segítségre találtak. Rendszeres fórumot biztosított a kulturális szervezeteknek, amelyek ezáltal építhették kapcsolataikat, információkat gyűjthettek, tapasztalatokat szerezhettek.

A további közös munka lehetőségei és következményei, a kistérségi összefogás és együttműködés létrejötte és fejlesztése érdekében:

– A Közkincs Kerekasztal további aktív munkája lehetővé teszi, hogy a kistérségi fejlesztési tervek összeállításába is bevonják magát a szervezetet és tagjait.

– Elkészül a kistérségi kulturális stratégia, lehetővé téve a részvételt további pályázatokon.

– Folyamatosan működő és bővülő szakmai információs rendszer és adatbázis jön létre, létrejön a szervezett információáramlás kulturális területen.

– Erősödik a kistérségi identitás, további térségi programok jönnek létre.

– Több közösségfejlesztő program valósul meg, ez segítséget jelent azoknak a településeknek, ahol nincs közművelődési intézmény (Sóskút, Pusztazámor, Diósd).